

Política | Actualitzat el 18/11/2018 a les 20:15

Les claus del pols andalús: les eleccions que marcaran la pauta del tauler espanyol

Els comicis en què Susana Díaz dona per feta la reelecció com a presidenta mesuraran l'efecte Sánchez, condicionaran el calendari de les espanyoles i les estratègies de l'oposició

La presidenta d'Andalusia i candidata a la reelecció, Susana Díaz | Flickr PSOE Andalusia

Andalusia no ha conegut en quatre dècades de democràcia cap altre govern que no sigui socialista. I, des d'aquest punt de vista, Susana Díaz encara les eleccions previstes per al 2 de desembre amb la tranquil·litat de saber que no té l'alè al clatell de cap altre partit. La seva victòria es dona per assegurada, però el moll de l'os serà amb qui teixirà una aliança, que serà imprescindible per no caure en el terreny de la ingovernabilitat.

Per molt que Díaz hagi demanat que la campanya tingui un clar "accent andalús", aposta no exempta de riscos tenint present que tot just arrenca la fase final del judici dels ERO, a ningú se li escapa que aquests comicis donaran el tret de sortida a un cicle electoral clau per a Pedro Sánchez. Seran un termòmetre de la nova situació política creada després del moviment tectònic que va suposar la moció de censura amb la qual el PSOE va arrabassar al PP la Moncloa, l'avantsala de les autonòmiques, municipals i europees del maig i el laboratori que pot acabar determinant el calendari de les eleccions espanyoles.

És per això que tant el govern espanyol com els principals partits n'escodrinyaran cada detall i

fixaran les pautes de les seves maquinàries electorals per al 2019 en funció del resultat andalús. A continuació, les principals claus per entendre els moviments que es produiran.

1. El calendari de les eleccions espanyoles

"Es prendran moltes decisions polítiques a nivell d'Espanya mirant aquest resultat", asseguren fonts coneixedores de les intencions del govern espanyol. Aquests moviments tindran a veure amb el calendari de les eleccions espanyoles, però també amb la modulació del discurs amb l'oposició. De partida, els socialistes entenen que sortiran "reforçats" perquè la victòria de Susana Díaz no es posa en dubte, però caldrà veure amb quina fortalesa i capacitat per formar govern. En certa manera, es mesurarà per primer cop la força de l'anomenat "efecte Sánchez".

Tenint en compte la difícil aprovació dels pressupostos generals de l'Estat pel no dels independentistes, Sánchez haurà de valorar en funció dels resultats andalusos si li convé allargar més o menys la legislatura. Bàsicament, decidir si es fan les espanyoles abans o després de les municipals i europees -també autonòmiques en alguns territoris- o bé es fan coincidir amb els altres comicis. La voluntat inicial de l'executiu de Sánchez és esgotar tant com pugui el mandat.

2. La recuperació del lideratge de Susana Díaz

El lideratge de Susana Díaz va patir un gran revés a les primàries del maig del 2017, quan contra pronòstic i malgrat tenir l'aparell del PSOE en contra, Pedro Sánchez va recuperar la batuta de Ferraz. Es frenaven en sec totes les expectatives de la dirigent andalusa de fer-se amb la secretaria general del partit i obria una nova etapa de refugi en el Palau de Sant Telmo i de preparació de la seva reelecció com a presidenta.

Tant Díaz com Podem busquen que la campanya pivoti en assumptes territorials i l'obra del govern socialista al capdavant de la Junta. Ho prefereix també el PSOE, que ha previst una presència discreta de Sánchez per no afavorir el marc mental que pretenen imposar tant el PP com Ciutadans, que busquen transportar a territori andalús el conflicte territorial entre Catalunya i Espanya.

En tot cas, la victòria de Díaz no només li assegura el govern durant una legislatura més, sinó que li apuntala al PSOE un territori clau per a guanyar les pròximes espanyoles seguint la premissa que és quan guanyen a Andalusia i fan un bon resultat a Catalunya quan els socialistes arriben a la Moncloa.

3. Un laboratori de la batalla de la dreta

Les eleccions del 2 de desembre seran la primera contesa en què es veurà qui guanya el pols que juguen a la dreta PP i Ciutadans, però també Vox. El candidat popular, Juan Manuel Moreno, i el del partit taronja, Juan Marín, afrontaran la primera prova que determinarà qui surt victoriós de la radicalització que han experimentat les dues formacions des que Sánchez va conquerir la Moncloa. L'aspiració dels de Rivera és consumir a Andalusia el *sorpasso* que algunes enquestes li auguren a nivell estatal aprofitant la crisi dels populars per la seva sortida del govern.

Segons fonts del PSOE, de qui en surti reforçat en aquest espai en dependrà també si el govern espanyol modera el to o és més condescendent amb un dels dos partits. Per ara, les enquestes pronostiquen pràcticament un triple empat entre PP, Cs i Endavant Andalusia, la coalició de Podem amb IU que encapçala Teresa Rodríguez.

4. Una prova de foc per a Vox

El primer pas per obtenir representació institucional és colar-se en les projeccions electorals. I aquest és un pas que Vox, partit d'extrema dreta, ja ha aconseguit. El CIS augura que la formació que encapçala Santiago Abascal podria aconseguir un representant a la Junta d'Andalusia, fet que

suposaria trencar el precinte per aspirar a obtenir també representació al Congrés dels Diputats.

La irrupció de Francisco Serrano al Parlament andalús seria no només una sacsejada en la dreta, sinó que visualitzaria fins a quin punt han quallat els postulats d'extrema dreta en el panorama polític espanyol. Vox aposta per il·legalitzar els partits independentistes, deportar els immigrants en situació irregular, derogar la llei de violència masclista, instaurar la cadena perpètua i està en contra de l'avortament i l'eutanàsia, entre altres qüestions.

5. La geometria variable per governar

Sánchez té clar que, si la campanya de Díaz s'ha de centrar en l'obra de govern, també la política de pactes postelectorals s'hauran de fer en lògica territorial. Així ho ha acordat el propi president espanyol amb Susana Díaz, que fins ara ha governat amb Ciutadans. Tot i que l'avançament electoral es va precipitar per la retirada del suport del partit taronja a la presidenta andalusa, va ser una ruptura de conveniència. Díaz era la primera interessada en allunyar les eleccions autonòmiques de les generals.

La intenció de Pedro Sánchez és esgotar la legislatura tenint Podem com a soci preferent encara que el partit de Pablo Iglesias quedi quart als comicis andalusos, però és conscient que Díaz té moltes més dificultats per entendre's amb Teresa Rodríguez, un dels principals rostres del sector anticapitalista del partit lila. Encara que resulti paradoxal, Sánchez no combatrà la reedició de l'entesa entre els socialistes i andalusos i Cs si així ho acaba decidint Díaz. Els de Rivera han manifestat la seva intenció de no tornar a repetir l'aliança, però caldrà veure què passa amb els resultats electorals sobre la taula.

Les enquestes sí que deixen clar que Díaz haurà de triar i que la decisió no serà fàcil a jutjar per l'hipotètic triple empat que es pronostica dels seus rivals. Ja el 2015 va trigar fins a 81 dies en segellar l'acord amb Ciutadans que li va permetre formar govern. Fracassar en la fase d'aliances abocaria Andalusia a una repetició electoral.